

Експертний висновок
до законопроекту «Про внесення змін до деяких законодавчих актів
України щодо реструктуризації зобов'язань за кредитами в іноземній
валюті та адаптації процедур неплатоспроможності фізичних осіб»
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реструктуризації зобов'язань за кредитами в іноземній валюті та адаптації процедур неплатоспроможності фізичних осіб» (реєстраційний № 4398 від 18.11.2020), внесений народними депутатами України Тарасенком Т. П. та ін.

2. Завдання законопроекту

Законопроектом пропонується з метою захисту прав валютних позичальників внести низку змін до Кодексу України з процедур банкрутства, (далі – Кодекс) та Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб».

Так запропонованими змінами до Кодексу зокрема передбачається:

- відсутність у боржника фінансових можливостей виплачувати заборгованість за кредитом в іноземній валюті, забезпеченим квартирою або житловим будинком, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника не є підставою для прийняття судом рішення про закриття провадження у справі за клопотанням зборів кредиторів, сторони у справі або з власної ініціативи;

- виключити зі складу ліквідаційної маси майна боржника житло, яке відповідає встановленим проектом параметрам та є єдиним місцем проживання сім'ї боржника;

- спростити процедуру відкриття провадження у справі про неплатоспроможність фізичної особи у разі якщо єдиним кредитором фізичної особи є забезпечений кредитор, а боржник не має інших активів окрім квартири або житлового будинку, що є єдиним місцем проживання сім'ї боржника, що перебувають в іпотеці забезпеченого кредитора;

- встановити, що у разі недостатності доходів боржника для виконання умов реструктуризації та проживання боржника в квартирі або житловому будинку, що відповідають встановленим параметрам, за рішенням господарського суду може бути встановлена мінімальна сума щомісячного виконання плану реструктуризації. Зобов'язання з доведення недостатності доходів покладається на боржника.

Також законопроектом пропонується доповнити статтю 51 Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» нормою, відповідно до якої Фонд гарантування вкладів фізичних осіб, (далі – Фонд) зобов'язаний не пізніше ніж за 30 календарних днів до публікації оголошення про відкриті торги запропонувати позичальнику погасити заборгованість за сумою не меншою від оціночної вартості активу шляхом направлення відповідного повідомлення або шляхом оприлюднення інформації.

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат [58E2D9E7F900307B04000009E0E2F0014838300](#)

Підписувач [Драганчук Юрій Олегович](#)

Дійсний з [24.04.2020 13:01:11](#) по [24.04.2022 13:01:11](#)

Міністерство фінансів України

14020-04-3/37552 від 07.12.2020

Водночас слід зазначити, що Кодекс, який набрав чинності у квітні 2019 року встановив механізм погашення заборгованості (реструктуризації) громадян за кредитами, наданими в іноземній валюті, забезпеченням за яким виступало нерухоме житлове майно, що було місцем постійного проживання позичальника/майнового поручителя. Умови такої реструктуризації є прийнятними для обох сторін (кредитора і боржника) і передбачають не тільки виключення із суми заборгованості штрафних санкцій та пені, але й прощення (списання) частини боргу. Таким чином, Кодекс повною мірою вирішив питання погашення валютних боргів та проведення реструктуризації заборгованості даної категорії позичальників.

Крім того слід зазначити, що Прикінцевими положеннями Кодексу встановлено, що Закон України «Про мораторій на стягнення майна громадян України, наданого як забезпечення кредитів в іноземній валюті» (далі - Закон про мораторій), положеннями якого вводився мораторій на примусове стягнення майна, що є місцем постійного проживання позичальника, втрачає чинність через вісімнадцять місяців з дня введення в дію цього Кодексу.

Разом з тим слід зауважити, що мораторій, запроваджений Законом про мораторій, діє вже більше шести років та фактично дозволяє деяким позичальникам ігнорувати умови кредитного договору та уникати примусового виконання зобов'язання. Це призвело до зростання частки проблемних активів банків, що негативно позначається на їх ліквідності та платоспроможності, а отже, на належному функціонуванні банківської системи України в цілому.

Водночас слід зазначити, що кошти, отримані від погашення кредитів, є джерелом виконання банками зобов'язань перед вкладниками та іншими кредиторами.

При цьому, з огляду на функції Національного банку України, визначені Законом України «Про Національний банк України», та Фонду, визначені Законом України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб», законопроект потребує погодження з Національним банком України та Фондом.

3. Оцінка впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не має прямого впливу на доходну чи видаткову частину Державного бюджету України.

4. Вартісна величина впливу на показники бюджетів

Реалізація положень законопроекту не потребує додаткових видатків з державного бюджету.

5. Пропозиції щодо можливостей фінансового забезпечення у відповідному бюджетному періоді законопроекту у разі його прийняття

Реалізація положень законопроекту не впливає на виконання закону про Державний бюджет України у поточному бюджетному періоді та не потребує внесення до нього змін.

6. Пропозиції щодо відповідності законам, що регулюють бюджетні відносини

Законопроект узгоджується із законами, що регулюють бюджетні відносини.

7. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Законопроект не може бути підтриманий у запропонованій редакції.

**Заступник Міністра
з питань європейської інтеграції**

Юрій ДРАГАНЧУК